

JAKELU: Proftest SYKE:n pätevyyskokeisiin osallistuvat toimijat

PÄTEVYYSKOE WW 16/2020 – Jätevesi II

Proftest SYKE järjestää pätevyyskokeen laboratorioille, jotka tekevät jätevesistä seuraavia määrittäviä: alkaliniteetti, N_{NH_4} , $N_{NO_2+NO_3}$, N_{tot} , P_{PO_4} , P_{tot} , pH, sähkönjohtavuus ja väri.

Pätevyyskokeen tarkoituksena on osallistuvien laboratorioiden tulosten vertailtavuuden ja oikeellisuuden varmistus. Osallistujien määräksi arvioidaan noin 60 laboratoriota. Järjestettävä pätevyyskoe kuuluu akkreditoituun pätevyysalueeseen (www.finas.fi).

NÄYTEMATRIISIT

Synteettinen näyte, massa- ja paperiteollisuuden jätevesi ja viemärlaitoksen jätevesi.

AIKATAULU

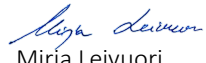
Kierrokselle ilmoittautuminen	21.9.2020 – 26.10.2020	
Näytteiden lähetyspäivä	24.11.2020 (lisätietoja: kappale 4 <i>Näytteiden toimitus</i>)	
Näytteiden analysointi	pH, sähkönjohtavuus	26.11.2020
	N_{NH_4} , $N_{NO_2+NO_3}$, P_{PO_4}	27.11.2020
	Väri, alkaliniteetti	27.11.2020
	N_{tot} , P_{tot}	7.12.2020 mennessä
Osallistujatulosten raportointi	25.11.2020 – 7.12.2020	

OSALLISTUMISMAKSU

Pätevyyskokeen osallistumismaksu on kaikkien määritysten ja näytteiden osalta 788 € (+ alv 24 %). Katso tarkemmat tiedot tämän kirjeen kappaleesta 9 *Osallistumismaksu*.

Helsingissä 21.9.2020

Riitta Koivikko,
koordinaattori

Mirja Leivuori,
ryhmäpäällikkö

Proftest SYKE on FINAS-akkreditointipalvelun akkreditoima vertailumittausten järjestäjä PT01 (www.finas.fi), jonka toiminta täyttää ISO/IEC 17043 (2010) vaatimukset.

PÄTEVYYSKOKEEN TOTEUTUS

1 JÄRJESTÄJÄ

ProfTest SYKE, Suomen ympäristökeskus SYKE, Laboratoriokeskus
 OSOITE: Mustialankatu 3, 00790 Helsinki
 SÄHKÖPOSTI: profTest@ymparisto.fi

Yhteyshenkilöt

Koordinaattori: Riitta Koivikko, puh. 0295 251 750
 Koordinaattorin sijainen: Mirja Leivuori, puh. 0295 251 366
 Koordinaattoriharjoittelija: Päivi Grönroos, puh. 0295 252 174
 Tekninen toteutus: Keijo Tervonen, puh. 0295 251 691
 Markku Ilmakunnas, puh. 0295 251 208
 Sari Lanteri, puh. 0295 251 349
 Ritva Väisänen, puh. 0295 251 759
 Sähköposti: etunimi.sukunimi@ymparisto.fi

Analytiikan asiantuntijat

Kaikki testisuureet: Mika Sarkkinen (SYKE), puh. 0295 251 620
 Sähköposti: etunimi.sukunimi@ymparisto.fi

2 NÄYTTEET JA TESTISUUREET

Pätevyyskokeen näytematriisit ovat: synteettinen näyte, massa- ja paperiteollisuuden ja viemärlaitoksen jätevesinäyte. Näytteet, testisuureet, pitoisuusalueet ja kestäväinnit esitetään liitteessä 1.

HUOM! Tarkistakaa analyysien vaatima näytemäärä ja tilatkaa tarvittaessa useampi näytepullo.

Viemärlaitoksen jätevesinäytteen vesi on hankittu ennen COVID-19 koronavirusepidemian alkua.

3 ILMOITTAUTUMINEN

Pätevyyskokeeseen ilmoittautuminen on avoinna 26.10.2020 asti.

Ilmoittautuminen tehdään sähköisen asiakasjärjestelmämme, ProfTestWEBin kautta osoitteessa <https://wwwp5.ymparisto.fi/Labtest/>. Mikäli ProfTestWEBin käytössä ilmenee ongelmia tai tarvitsette järjestelmään käyttäjätunnuksen ja salasanan, pyydämme ottamaan yhteyttä profTest@ymparisto.fi.

4 NÄYTTEIDEN TOIMITUS

Näytteet lähetetään osallistujille postitse **tiistaina 24.11.2020**. Ulkomaisille ja joillekin kotimaisille osallistujille näytteet lähetetään aiemmin, jotta varmistetaan niiden saapuminen määräaikaan mennessä.

Jos näytteet eivät ole saapuneet perille **keskiviikkona 25.11.2020 klo 16** mennessä, lähetyksessä on särkyneitä näyteastioita tai siitä puuttuu tilattuja näytteitä, osallistujaa pyydetään ottamaan heti yhteyttä puhelimitse pätevyyskokeen tekniseen toteutukseen (yhteystiedot löytyvät kappaleesta 1 *Järjestäjä*).

5 NÄYTTEIDEN SÄILYTYS JA ANALYSOINTI

Näytteitä säilytetään kylmässä (4 °C). Määritykset tehdään siinä laboratoriossa, jonne näytteet toimitetaan ja laboratorion normaalisti käyttämällä menetelmillä.

Näytteistä ja määrityksistä ei tule tehdä rinnakkaismäärityksiä enempää kuin laboratorion normaalikäytäntö edellyttää.

Näytteiden testisuurekohtainen analysointiaikataulu on tämän kirjeen ensimmäisellä sivulla.

6 TULOSTEN RAPORTOINTI

Osallistujien tulee palauttaa tuloksensa viimeistään **tiistaina 7.12.2020**.

ProfTest SYKE toimittaa kierroksen alustavan tulosraportin osallistujille viimeistään viikolla 51 (14.–18.12.2020). Loppuraportti julkaistaan viimeistään maaliskuussa 2021 ja se on saatavilla ProfTest WEBissä sekä ProfTest SYKEN verkkosivuilla (www.syke.fi/proftest). Osallistujia tiedotetaan raportin julkaisusta sähköpostitse.

7 VERTAILUARVOT JA PÄTEVYYDEN ARVIOINTI

Testisuureen vertailuarvoksi asetetaan laskennallinen arvo (synteettiset näytteet) tai osallistujien tulosten robusti keskiarvo, mediaani tai keskiarvo. Vertailuarvon laskentaan otetaan ne tulokset, jotka on raportoitu annettujen ohjeiden mukaisesti. Tarvittaessa vertailuarvo voidaan asettaa myös asiantuntijalaboratorion tuloksen perusteella. Pätevyyden arvioinnissa käytetään z-arvoja, joiden laskemisessa käytettävät tavoitehajonnan alustavat arvot ilmoitetaan näytteiden saatekirjeessä. Tarvittaessa arvioinnissa voidaan käyttää myös E_n - tai D%-arvoa.

8 LUOTTAMUKSELLISUUS

Pätevyyskokeen tulokset käsitellään nimettöminä.

9 OSALLISTUMISMAKSU

Pätevyyskokeen osallistumismaksu on kaikkien määritysten ja näytteiden osalta **788 €** (+ alv 24 %). Osallistumismaksusta **450 €** (+ alv 24 %) on yleiskustannusosuus, minkä lisäksi tulevat määritys- ja näytekohtaiset maksut (+ alv 24 %) ilmoittautuessa tehdyn tilauksen mukaan seuraavasti:

pH, sähkönjohtavuus	12 €/näyte	(4 näytettä)
N- yhdisteet	41 €/näyte	(3 näytettä)
P- yhdisteet	20 €/näyte	(3 näytettä)
Väri	19 €/näyte	(3 näytettä)
Alkaliniteetti	25 €/näyte	(2 näytettä)

Osallistumismaksu peritään alustavan tulosraportin julkaisun jälkeen. Jos osallistuja tilaa ylimääräisiä näytteitä, laskutetaan niistä yllä mainittujen hintojen mukaisesti. Järjestäjä pidättää oikeuden periä toimenpidekorvausta laskun lähettämisen jälkeen tehdyistä laskutukseen liittyvistä (kuten laskutusosoite) korjauksista.

10 LIITTEET

Liite 1 Näytteet, testisuureet, pitoisuusalueet ja näytteiden kestäväinnit

LIITE 1 Näytteet, testisuureet, pitoisuusalueet ja näytteiden kestäväinnit

Testisuure	Näytetyyppi	Näytetunnus	Näytetilavuus ¹⁾ , pullotyyppi ja kestäväinti	Pitoisuusalue
Alkaliniteetti	Synteettinen näyte	A1A	250 ml, muovipullo <i>Ei kestäväidä SYKEssä</i>	0,2 – 2 mmol/l
	Viemärlaitosjätevesi	V3A		
N_{NH4}	Synteettinen näyte	A1N	n. 400 ml, lasipullo <i>Autoklavoidaan SYKEssä</i>	> 0,5 mg/l
	Viemärlaitosjätevesi	V3N		
N_{NO2+NO3}	Synteettinen näyte	A1N	n. 400 ml, lasipullo <i>Autoklavoidaan SYKEssä</i>	> 0,5 mg/l
	Viemärlaitosjätevesi	V3N		
N_{tot}	Synteettinen näyte	A1N	n. 400 ml, lasipullo <i>Autoklavoidaan SYKEssä</i>	> 1 mg/l
	Massa- ja paperiteollisuuden jätevesi	P2N	500 ml, muovipullo <i>Ei kestäväidä SYKEssä</i>	> 1 mg/l
	Viemärlaitosjätevesi	V3N	n. 400 ml, lasipullo <i>Autoklavoidaan SYKEssä</i>	> 2 mg/l
P_{PO4}	Synteettinen näyte	A1P	250 ml, muovipullo <i>Ei kestäväidä SYKEssä</i>	> 0,05 mg/l
	Viemärlaitosjätevesi	V3P		
P_{tot}	Synteettinen näyte	A1P	250 ml, muovipullo <i>Ei kestäväidä SYKEssä</i>	> 0,05 mg/l
	Massa- ja paperiteollisuuden jätevesi	P2P		
	Viemärlaitosjätevesi	V3P		
pH	Synteettinen näyte	A1H	100 ml, lasipullo <i>Ei kestäväidä SYKEssä</i>	4 – 9 pH yksikköä
	Massa- ja paperiteollisuuden jätevesi	P2H		
	Viemärlaitosjätevesi	V3H		
Sähkönjohtavuus	Synteettinen näyte	A1J	100ml, lasipullo <i>Ei kestäväidä SYKEssä</i>	2 – 800 mS/m
	Massa- ja paperiteollisuuden jätevesi	P2H		
	Viemärlaitosjätevesi	V3H		
Väri	Synteettinen näyte	A1V	250 ml, muovipullo <i>Ei kestäväidä SYKEssä</i>	10 – 100 mg/l, Pt
	Massa- ja paperiteollisuuden jätevesi	P2V		
	Viemärlaitosjätevesi	V3V		

¹⁾ Tarkistakaa näytemäärän riittävyys ja tilatkaa tarvittaessa useampi näyte.

Näytetunnuksen ensimmäinen kirjain on matriisikoodi:

A = Synteettinen näyte

P = Massa- ja paperiteollisuuden jätevesi

V = Viemärlaitoksen jätevesi